

**Διαθεματική μάθηση:
Συνδυασμένη Εκμάθηση
Αντικειμένου και
Γλώσσας. Μία διδακτική
πρόταση**

Σουλτάνα Παπαδημητρίου
Σύμβουλος Εκπαίδευσης Γερμανικής
papadimi@sch.gr

Περιεχόμενο παρουσίασης

- Η διδακτική προσέγγιση CLIL-Θεωρητικό πλαίσιο
- Η εφαρμογή της στο 4^ο Γυμνάσιο Πτολεμαΐδας

Διδακτικές παρεμβάσεις, εμπειρίες και αποτελέσματα από την εφαρμογή

Η διδακτική προσέγγιση CLIL

Content Language Integrated Learning

Το ακρώνυμο CLIL εμφανίζεται το 1990 και επικρατεί μέχρι σήμερα

- **CLIL = *Content Language Integrated Learning***

- Στην Ελλάδα:

CLIL = Ολιστική Εκμάθηση Επιστημονικού Περιεχομένου και Ξένης Γλώσσας

Η διδακτική προσέγγιση CLIL

Content Language Integrated Learning

Είναι ένας όρος «ομπρέλα» για κάθε είδος ολιστικής εκμάθησης ξένης γλώσσας και περιεχομένου.

Ένας ορισμός θα μπορούσε να είναι:

Μία διδακτική προσέγγιση με
διπλή εστίαση στην οποία
χρησιμοποιείται μία ξένη γλώσσα
για τη διδασκαλία ενός
διδακτικού περιεχομένου

(Do Coyle, 2006, Eurydice, 2012)

Η διδακτική προσέγγιση CLIL

Content Language Integrated Learning

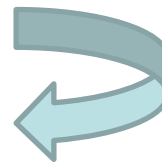
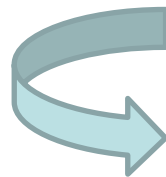
Περιεχόμενο

- Κατανόηση και κατάκτηση περιεχομένου του γνωστικού αντικειμένου στον ίδιο βαθμό όσο και όταν διδάσκεται στη μητρική γλώσσα

Γλώσσα

- Εκμάθηση και περαιτέρω βελτίωση της γλωσσικής επάρκειας στη γλώσσα – στόχο

Η διδακτική προσέγγιση CLIL

Content Language Integrated Learning

Εκμάθηση
περιεχομένου

Ειδική ορολογία

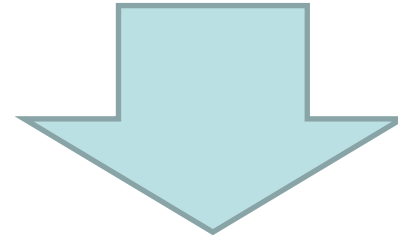
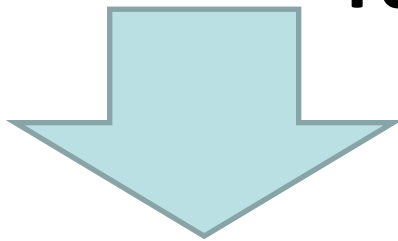
Εκμάθηση
ξένης
γλώσσας

- Γλώσσα της καθημερινότητας

Η διδακτική προσέγγιση CLIL

Content Language Integrated Learning

Τα μοντέλα του CLIL

Ένα διδακτικό αντικείμενο
διδάσκεται σε μία ξένη
γλώσσα για ολόκληρο το
διδακτικό έτος
(General CLIL)

Κάποιες ενότητες ενός
διδακτικού αντικειμένου
διδάσκονται σε μία ξένη
γλώσσα
(Modular CLIL)

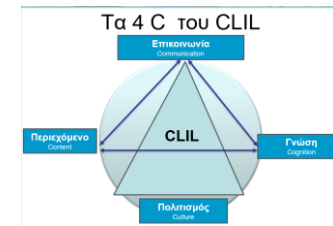
Η διδακτική προσέγγιση CLIL

Πλεονεκτήματα

- Σύμφωνα με έρευνες βελτιώνει την επίδοση τόσο στην ξένη γλώσσα όσο και στο γνωστικό αντικείμενο. Σε αυτό συμβάλλει η διάθεση του πλούσιου υλικού που εμπλουτίζει το περιεχόμενο
- Δημιουργείται ένα φυσικό & αυθεντικό περιβάλλον χρήσης και εξάσκησης της ξένης γλώσσας, όχι τεχνητό όπως είναι στο μάθημα της ξένης γλώσσας, γεγονός που αυξάνει τα κίνητρα μάθησης. Η γλώσσα είναι το μέσο για τη μάθηση. **Είναι γλώσσα εργασίας.** Γίνεται περισσότερη έκθεση στη ξένη γλώσσα
- Προάγει τη διαπολιτισμική μάθηση και συνείδηση και τις δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας (κοινωνικές δεξιότητες)
- Ενεργοποιεί όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες της τάξης μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες
- Δημιουργεί λιγότερη ετερογένεια στη σχολική τάξη και διευκολύνει τη διαφοροποιημένη μάθηση

Η διδακτική προσέγγιση CLIL

Πώς

- Μέσα από στοχευμένη και συστηματική υποστήριξη των γλωσσικών στοιχείων που απαιτούνται κατά τη διαδικασία της μάθησης (Language and Learning Support)
- Ο/η εκπαιδευτικός μιλά πιο αργά όταν αναφέρεται σε πολύπλοκο θέμα, επαναλαμβάνει συχνά, παραφράζει, χωρίζει την ύλη σε μικρότερα μέρη και προχωρά βήμα βήμα, απλοποιεί το περιεχόμενο όταν είναι απαραίτητο
- Μίμηση, χειρονομίες
- Υποστήριξη του περιεχομένου με εικόνες, γραφικές παραστάσεις, διαγράμματα, σύμβολα, πολυτροπικά κείμενα, εννοιολογικούς χάρτες, αντικείμενα κ.α. που διασαφηνίζουν το ειδικό λεξιλόγιο
- Χρησιμοποιεί πολύ προσεκτικά, προγραμματισμένα και στοχευμένα τη μητρική γλώσσα όταν και εφόσον αυτό χρειαστεί (code –switching)

Η διδακτική πρόταση

Τίτλος

Η μουσική είναι η μητρική γλώσσα του ανθρώπου (Yehudi Menuhin)

Μαθητές/τριες: Ένα τμήμα της Α΄ τάξης/23 μαθητές/τριες

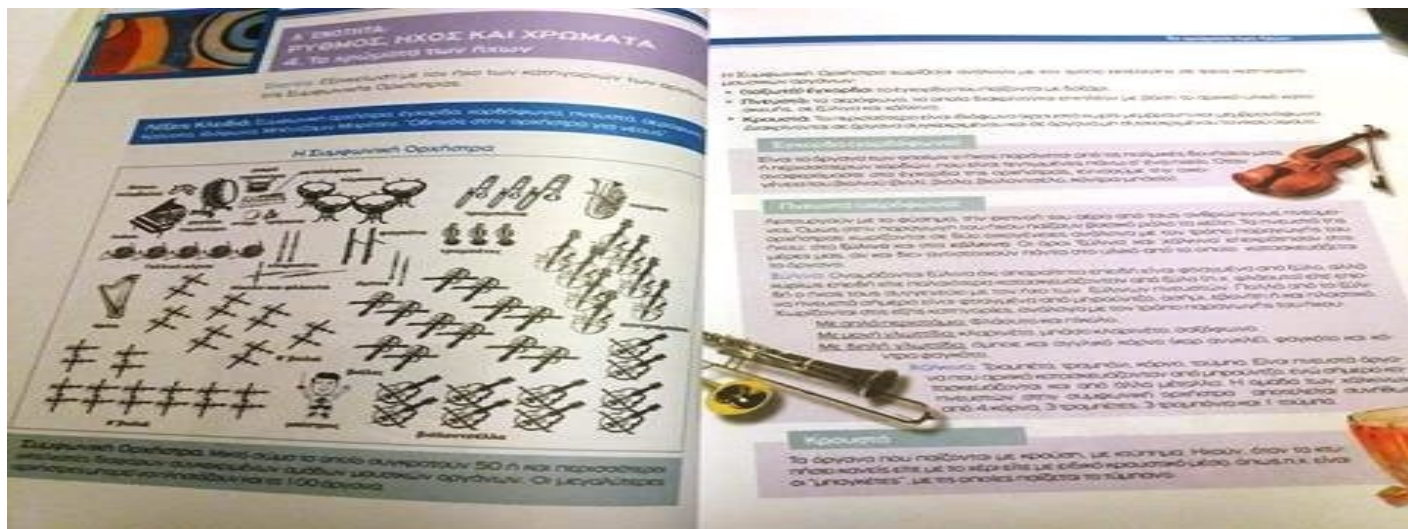
Γνωστικό αντικείμενο: Μουσική Α΄ Γυμνασίου

Γλώσσα: Γερμανική

Η μουσική είναι η μητρική γλώσσα του ανθρώπου (Yehudi Menuhin)

- Οι μαθητές διδάχθηκαν στη γερμανική γλώσσα την Α' ενότητα του διδακτικού εγχειριδίου της μουσικής της Α' τάξης με τίτλο *Ρυθμός, ήχος και χρώματα (Τα χρώματα των ήχων)*

Η μουσική είναι η μητρική γλώσσα του ανθρώπου (Yehudi Menuhin)

Περιεχόμενο της ενότητας

- Η συμφωνική ορχήστρα
- Τα όργανα της συμφωνικής ορχήστρας
- Οι οικογένειες των μουσικών οργάνων
- Η θέση των οργάνων στην ορχήστρα
- Οι ήχοι και το ηχόχρωμα των οργάνων

Η μουσική είναι η μητρική γλώσσα του ανθρώπου (Yehudi Menuhin)

Στόχοι (Περιεχομένου)

- Να γνωρίσουν οι μαθητές να ξεχωρίζουν τα όργανα της Συμφωνικής ορχήστρας
- Να μπορούν να κατατάσσουν τα μουσικά όργανα στις οικογένειες τους
- Να γνωρίσουν τη θέση των οργάνων στη Συμφωνική ορχήστρα
- Να μπορούν να ξεχωρίζουν τους ήχους και το ηχόχρωμα των οργάνων
- Να αγαπήσουν την κλασική μουσική

Η μουσική είναι η μητρική γλώσσα του ανθρώπου (Yehudi Menuhin)

Απαιτήσεις στην ξένη γλώσσα

- Χρήση λεξιλογίου σχετικού με το περιεχόμενο
- Λεξιλόγιο σχετικό με τα μουσικά όργανα και τις οικογένειες τους
- Λεξιλόγιο και εκφράσεις σχετικά με τους ήχους και το ηχόχρωμα των οργάνων, την ορχήστρα και τα πρόσωπα

Εισαγωγή/Αφόρμηση

Γνωρίζουμε
τον Benjamin
Britten

Εισαγωγή

Γνωριμία με τον Benjamin Britten, Συνθέτη από την Αγγλία

Συνέθεσε μουσική για παιδιά

***Ein Orchesterführer für
junge Leute***

Μια ορχήστρα για νέους

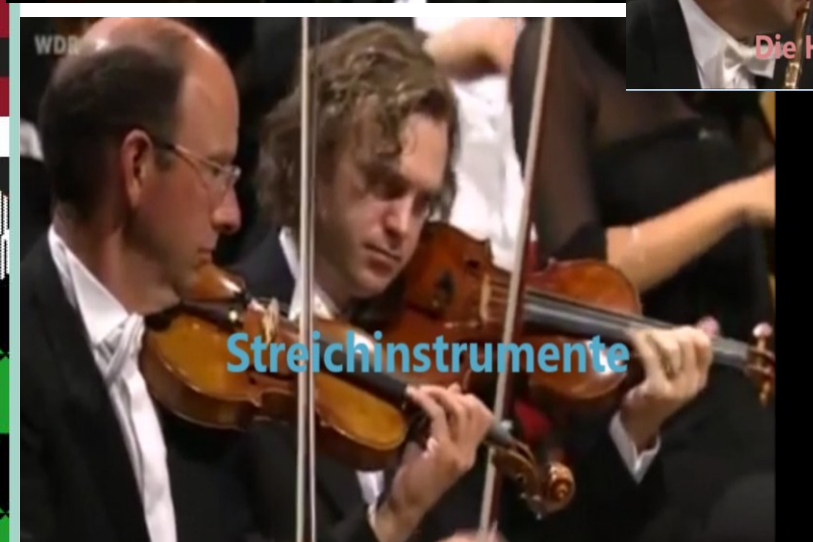
(σύνθεση 1946)

Ήθελε με αυτό το έργο να κάνει τα παιδιά
να αγαπήσουν την κλασική μουσική

Πρώτη φάση: Το μουσικό έργο του Britten

Μία ορχήστρα για νέους

Πρώτη φάση

Γνωρίζουμε τις οικογένειες των μουσικών οργάνων της Συμφωνικής Ορχήστρας

<http://www.klassik4kids.at/wissen4kids/instrument.php?g=1>

Klassik 4kids

Klassik4Kids Wissen4Kids Was ist wo? Neues für dich Klassik4Schule Suchbegriff

Streichinstrumente

Violine Viola Cello Kontrabass

Komponisten
Epochen
Instrumente
Streichinstrumente
Zupfinstrumente
Holzbläser
Tastensinstrumente
Blechblasinstrumente
Schlaginstrumente

Oper4Kids

Πρώτη φάση

Μαθαίνουμε τις οικογένειες των μουσικών οργάνων της Συμφωνικής Ορχήστρας

Schlaginstrumente groß
 a - Gong
 b - große Trommel
 c - Pauke
 d - Becken

Holzblasinstrumente
 a - Blockflöte
 b - Querflöte
 c - Klarinette
 d - Saxophon

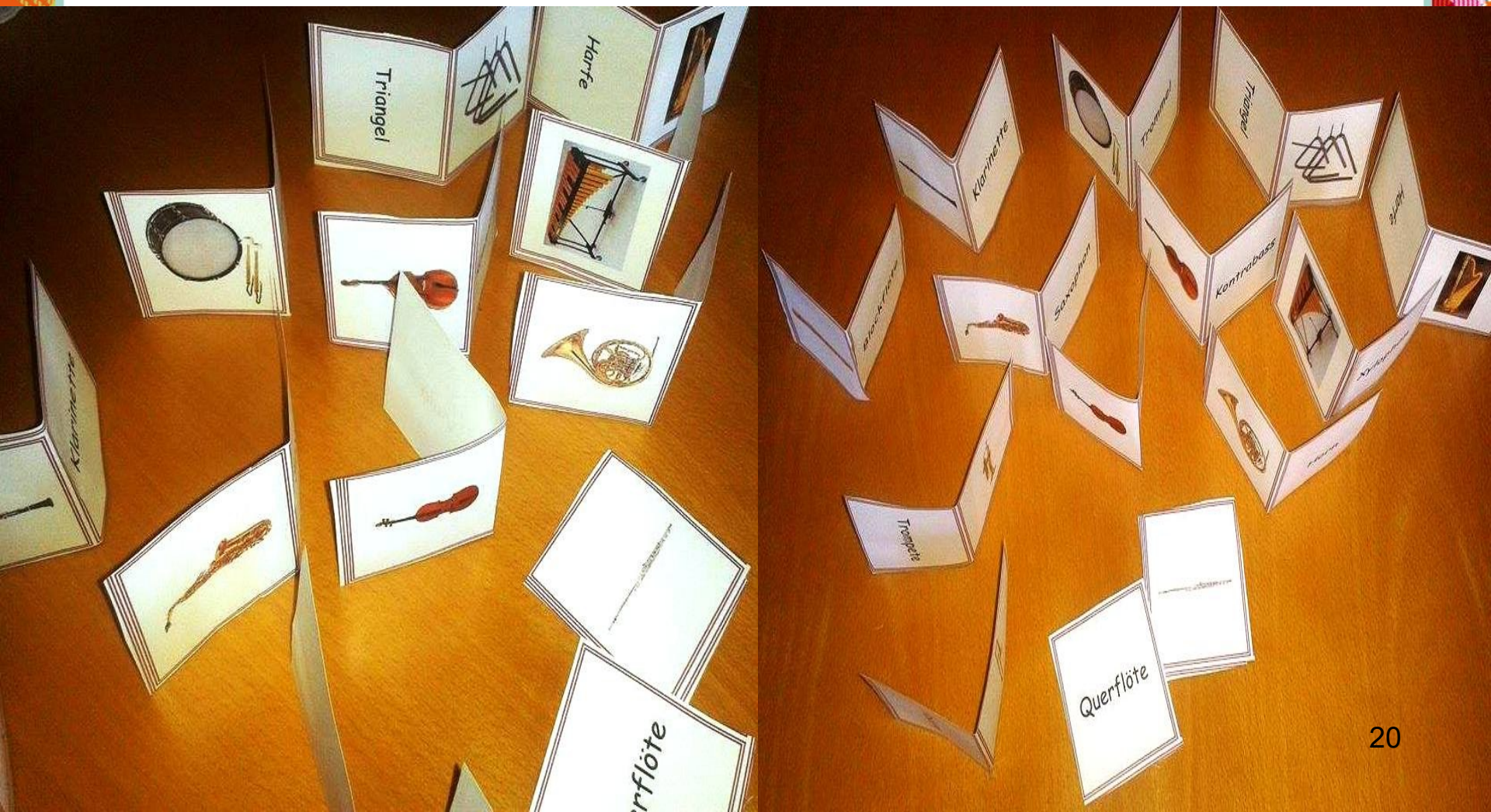
Blechblasinstrumente
 a - Trompete
 b - Posaune
 c - Horn
 d - Tuba

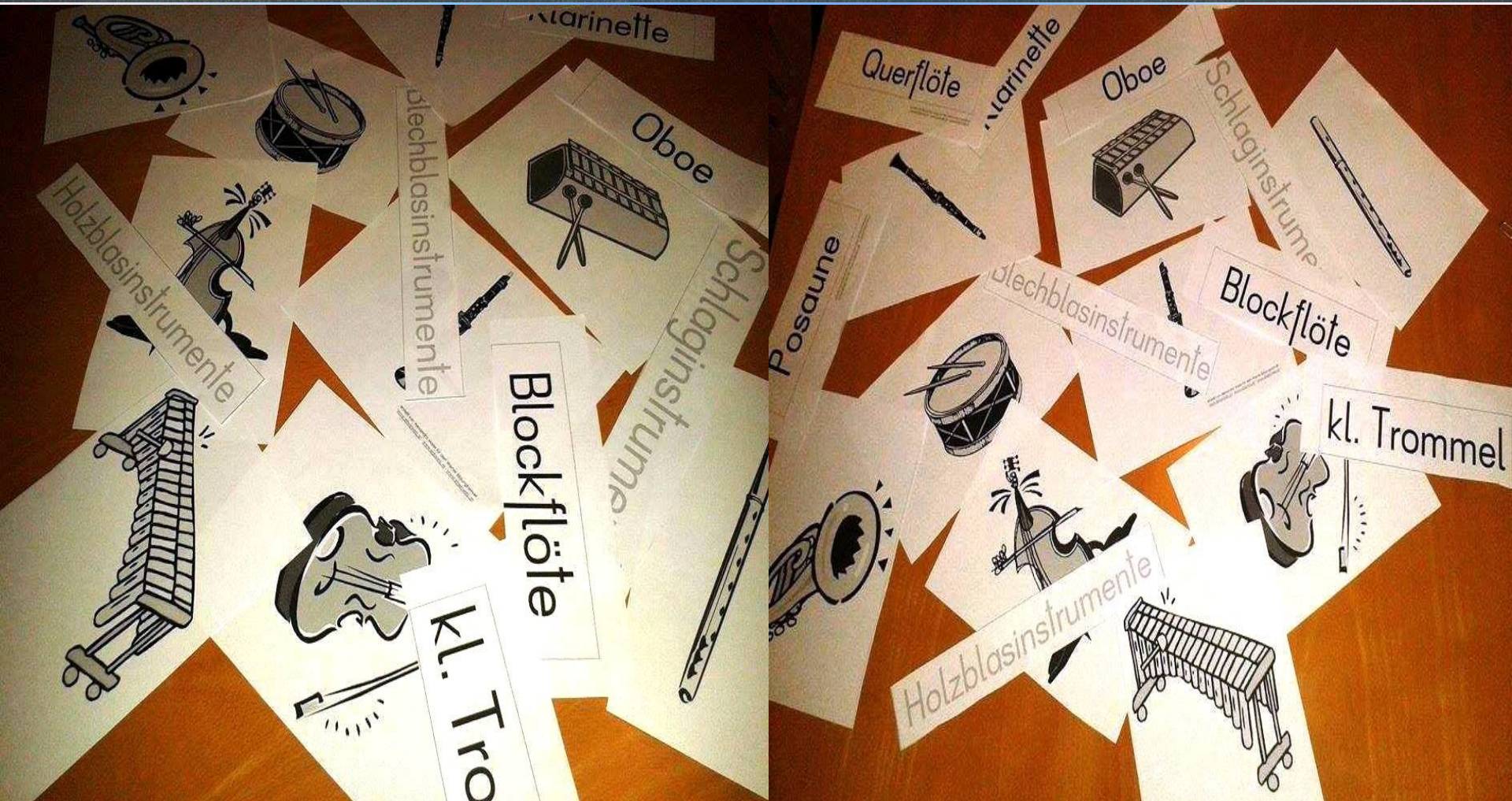
Streichinstrumente
 a - Violine
 b - Viola
 c - Violoncello
 d - Kontrabass

Δεύτερη Φάση

Κατονομάζουμε τα μουσικά όργανα στη Συμφωνική Ορχήστρα και τα διαχωρίζουμε μεταξύ τους

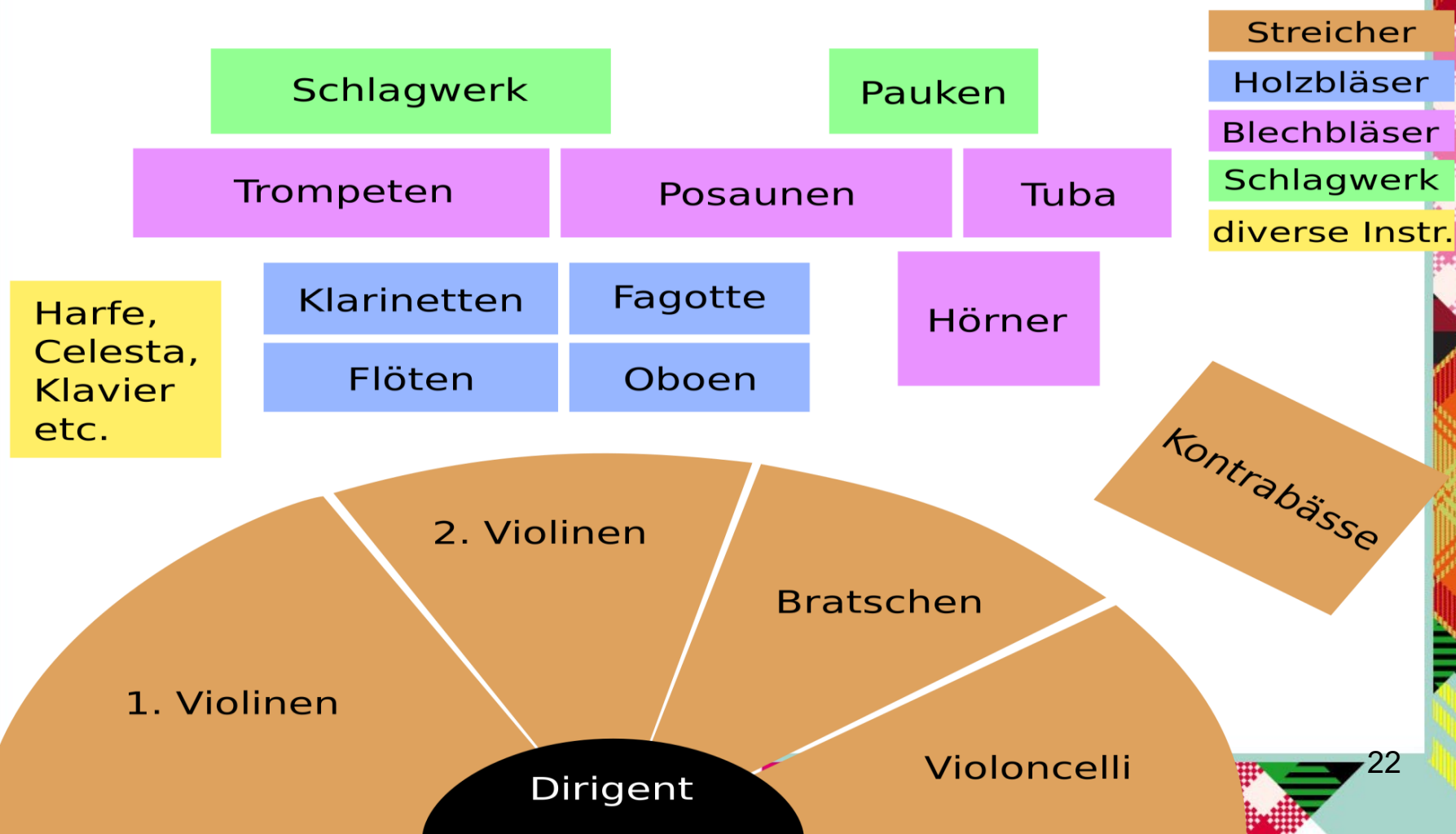

Δεύτερη φάση: Μαθαίνουμε τις οικογένειες των οργάνων και τα μουσικά όργανα παίζοντας

Τρίτη φάση

Γνωρίζουμε τη θέση των μουσικών οργάνων στη Συμφωνική Ορχήστρα

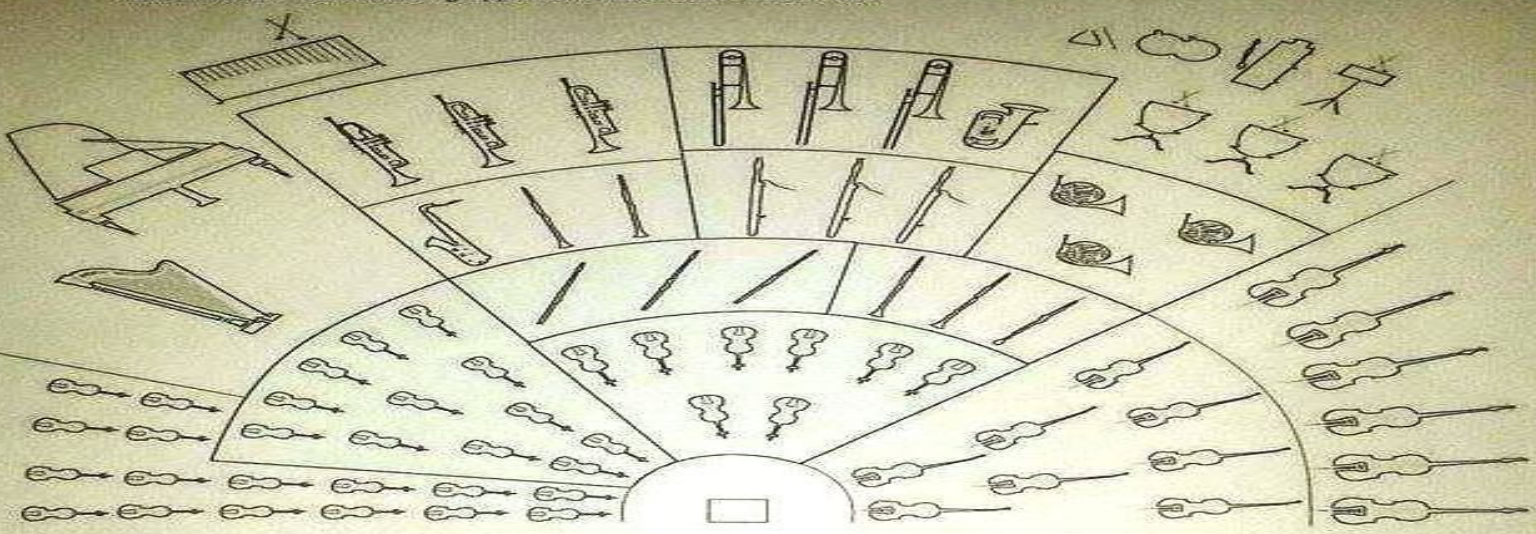

Τρίτη φάση:
Γνωρίζουμε τη θέση των μουσικών οργάνων στη Συμφωνική
Ορχήστρα
Φύλλα εργασίας (κόβουμε, κολλάμε, χρωματίζουμε)

BENJAMIN BRITTEN! „THE YOUNG PERSON'S GUIDE TO THE ORCHESTRA“

Sitzordnung im Klassischen Orchester

1. Beschrifte die Instrumentengruppen und male sie mit Farben aus.

2. Nenne die einzelnen Instrumente der verschiedenen Orchestergruppen:

3. Nenne alle Instrumente der Instrumentengruppe:

Holzbläser:

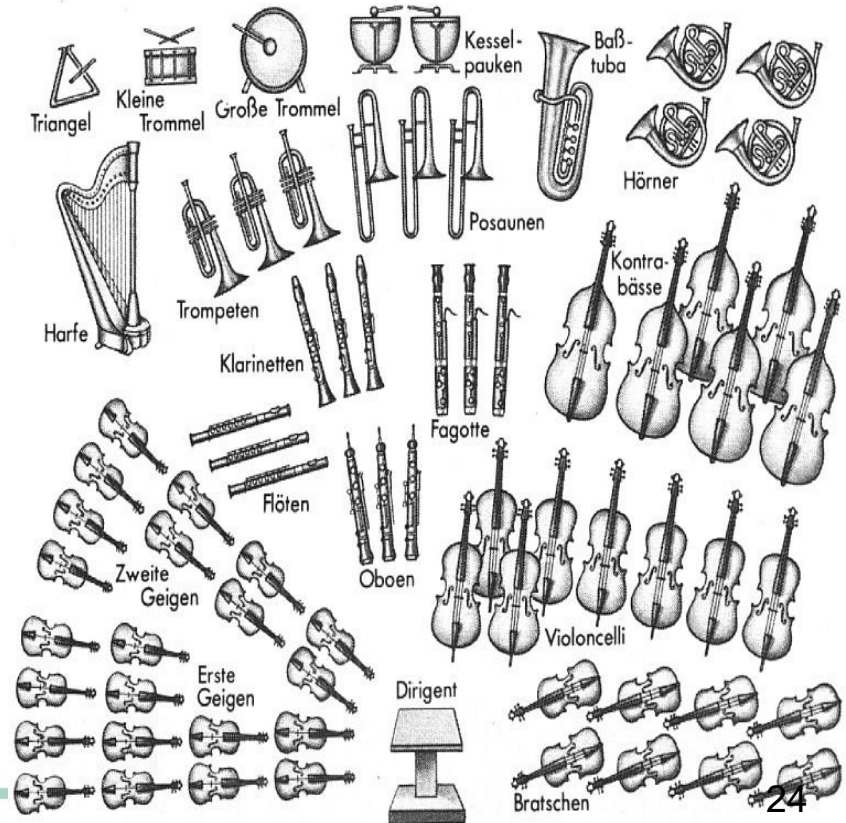
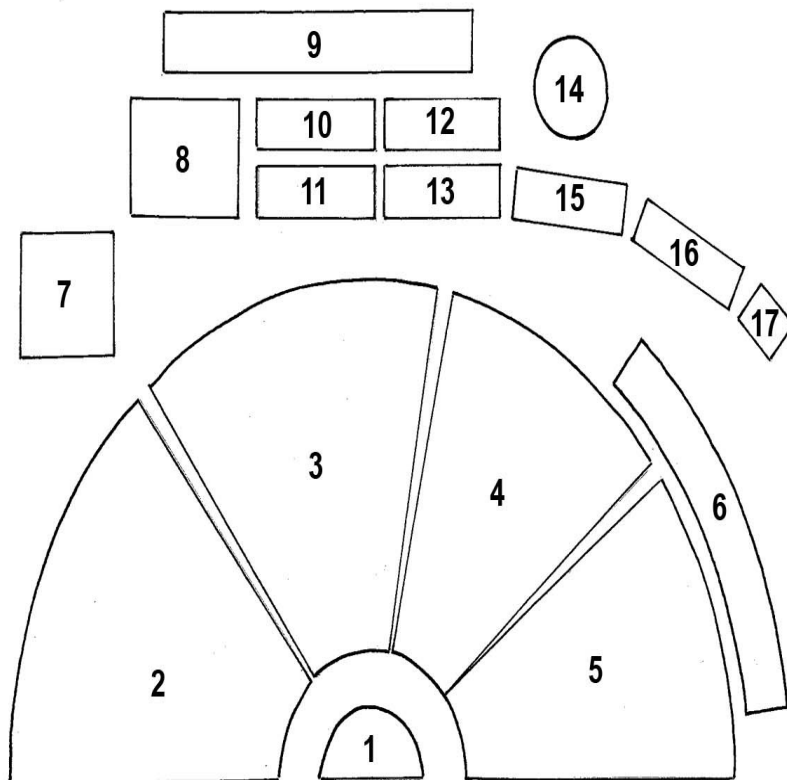
Blechbläser:

Schlagzeug:

Streicher hoch:

Streicher tief:

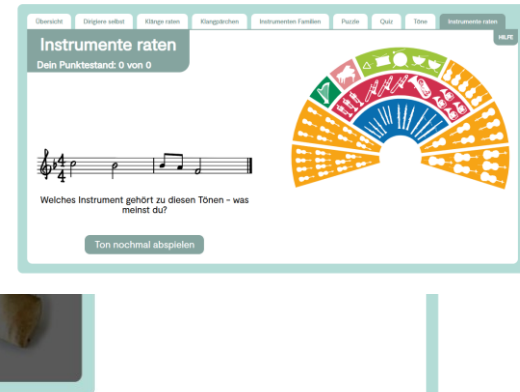
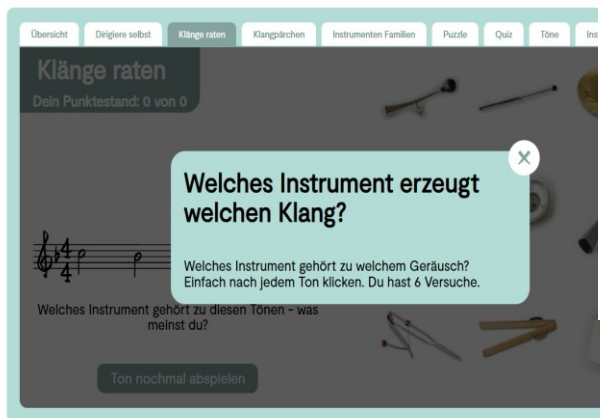
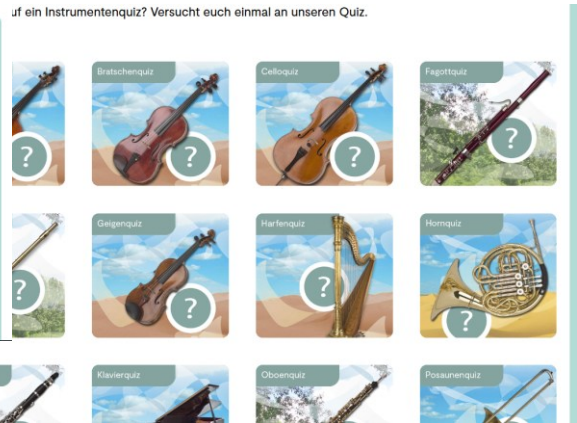
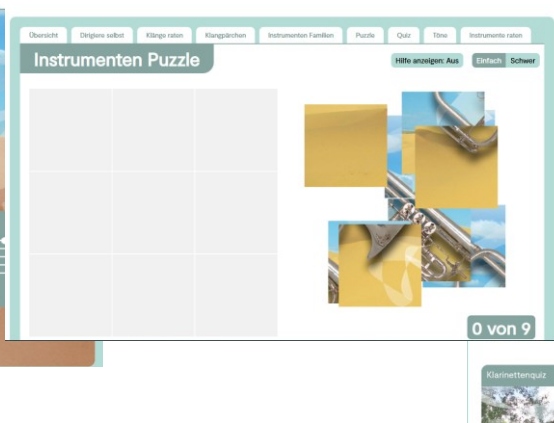
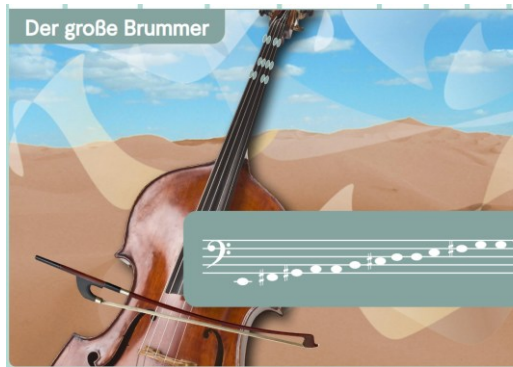
Τρίτη φάση: Γνωρίζουμε τη θέση των μουσικών οργάνων στη Συμφωνική Ορχήστρα Φύλλα εργασίας (κόβουμε, κολλάμε, χρωματίζουμε)

Τέταρτη φάση:

Ανακαλύπτουμε τον ήχο και το ηχόχρωμα των μουσικών οργάνων και μαθαίνουμε να τα ξεχωρίζουμε

<https://www.junge-klassik.de/de/spielen/#/instrumenten-familien>

Τέταρτη φάση

Ανακαλύπτουμε τον ήχο και το ηχόχρωμα των μουσικών οργάνων και μαθαίνουμε να τα ξεχωρίζουμε

<https://www.junge-klassik.de/de/spielen/#/instrumenten-familien>

Die Instrumenten-Familien

Entdecken

Spielen

Mitmachen

Hallo

Streichinstrumente

Violin
Violoncelli
Bratschen
Kontrabässe

Holzblasinstrumente

Flöten
Oboen
Fagotte
Klarinette

Blechbläser

Trompeten
Posaunen
Hörner
Baßtuba

Schlagzeug

Kesselpauken
Große Trommel
Kleine Trommel
Triangel

Klavier

Jedes Instrument gehört zu einer Instrumenten-Familie

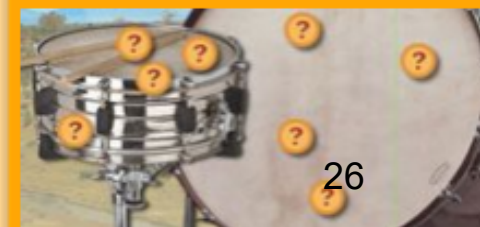
Spielen

► Kannst Du Instrumente zusammen bauen?

Hier ist es gar nicht so schwer.
Zum Bratschenpuzzle...

► Instrumentenquiz gegen die Uhr!

Hier kannst Du Dein Wissen über die

Τέταρτη φάση

Ανακαλύπτουμε τον ήχο και το ηχόχρωμα των μουσικών οργάνων και μαθαίνουμε να τα ξεχωρίζουμε
Γινόμαστε Διευθυντές Ορχήστρας!

<http://www.junge-klassik.de/Dirigiere-selbst!2.html>

Dirigiere ein komplettes Sinfonieorchester!

Streicher:

1. Geigen 2. Geigen
Bratsche
Violoncelli
Kontrabässe

Holzbläser:

Klarinetten
Fagotte
Querflöten
Oboen

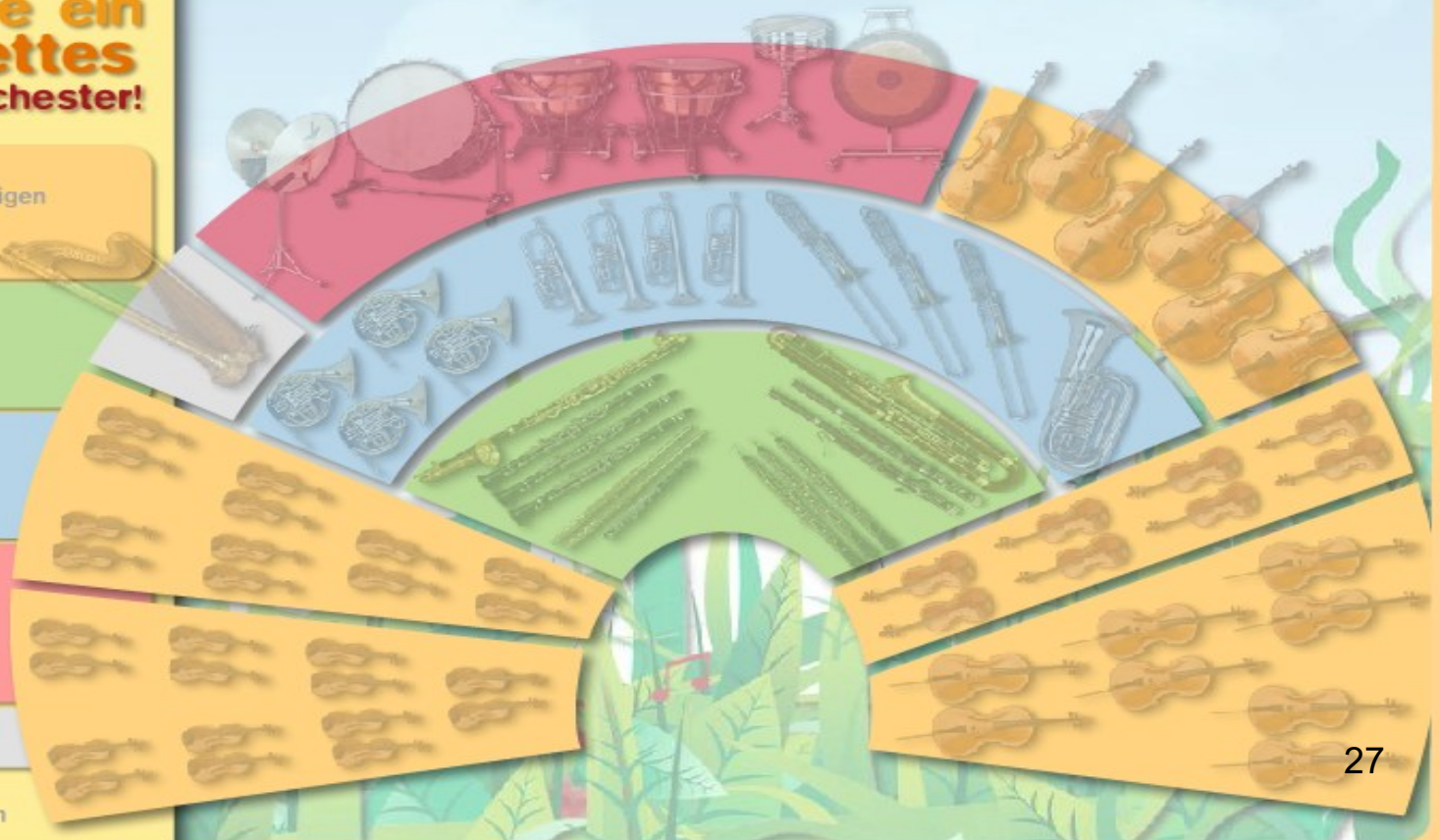
Blechbläser:

Hörner
Posaunen
Tuba
Trompeten

Schlagzeug:

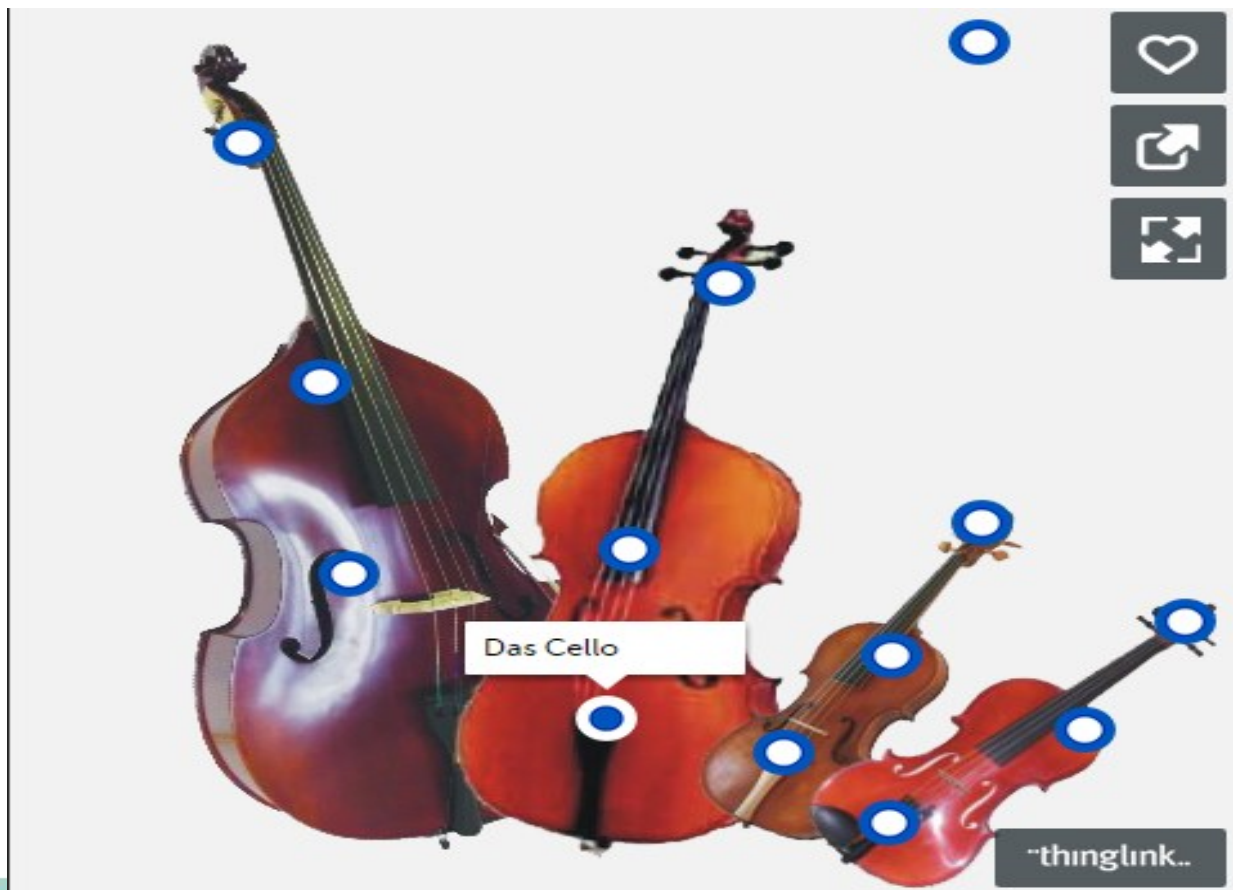
Pauken
Große Trommel
Kleine Trommel
Becken
Tamtam

Harfe

Πέμπτη φάση: Επανάληψη και Εμπέδωση του περιεχομένου

<https://www.thinglink.com/scene/773982308859379713>

6^η Φάση

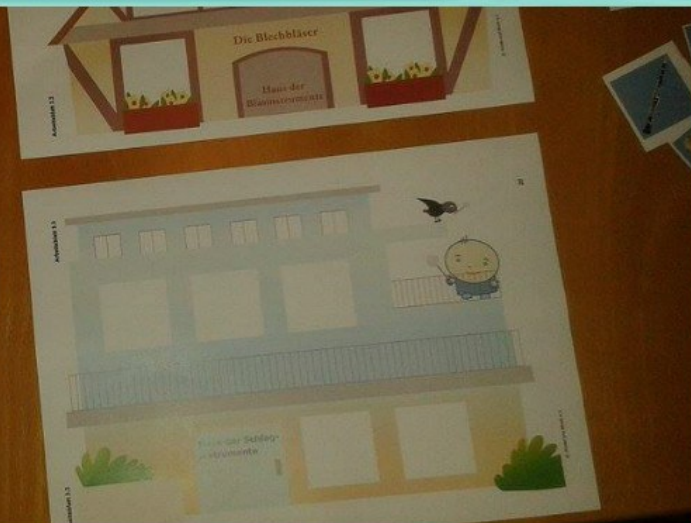
Δημιουργική ομαδική εργασία. Ταξινομούμε τα μουσικά όργανα στο σπίτι των οργάνων

<http://www.notenmax.de>

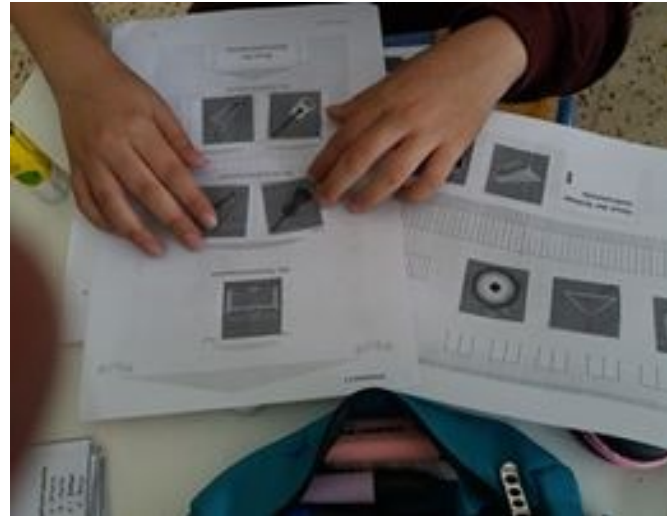
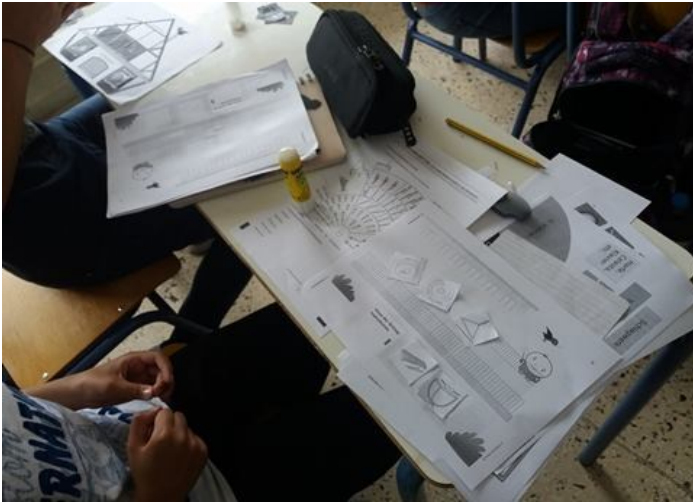

Το σπίτι των μουσικών οργάνων

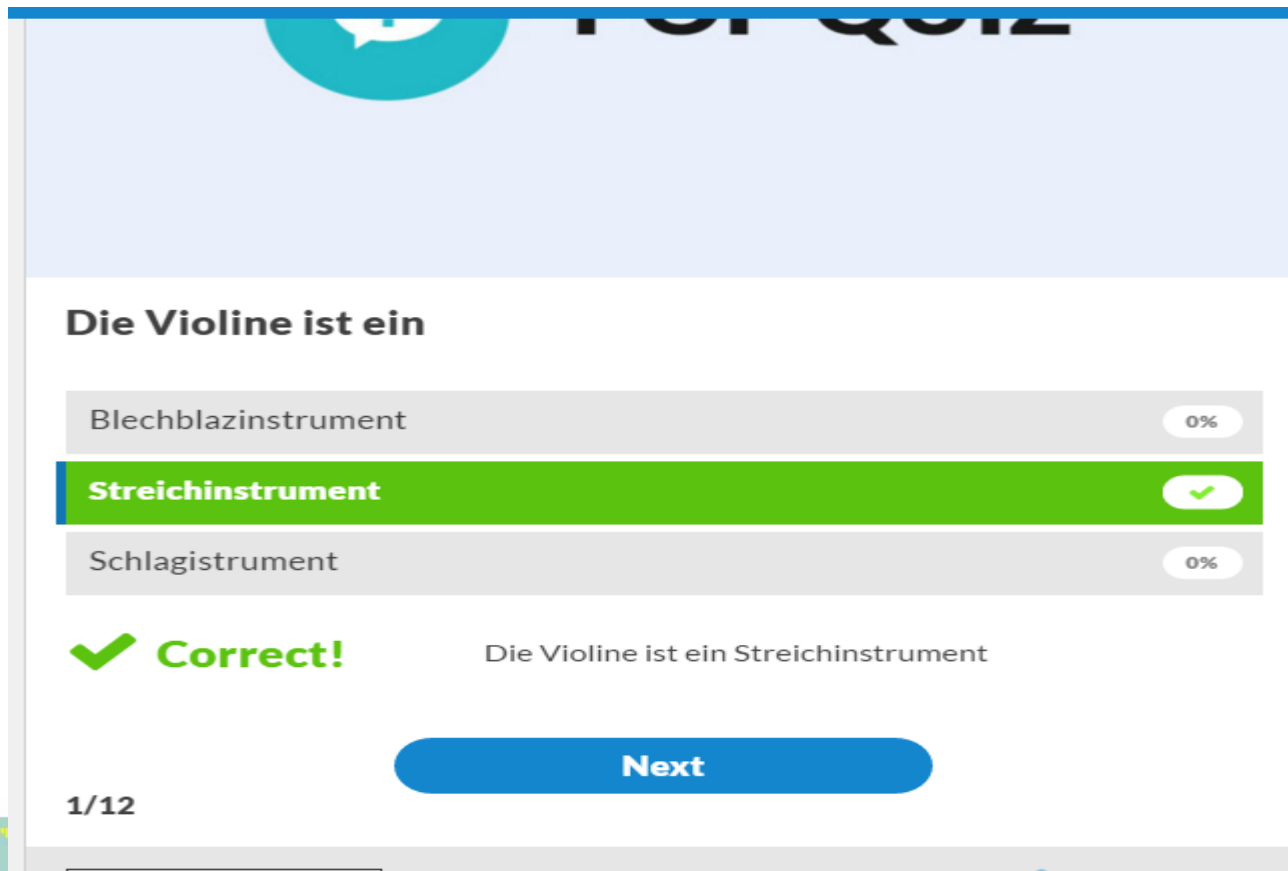
<http://www.notenmax.de>

Το σπίτι των μουσικών οργάνων

7^η Φάση:
Αυτοαξιολόγηση
Σύντομο Quiz
<https://www.riddle.com/a/59268>

The screenshot shows a quiz question in German: "Die Violine ist ein". Below the question are three options: "Blechblazinstrument" (0%), "Streichinstrument" (checked, 100%), and "Schlaginstrument" (0%). A green checkmark and the word "Correct!" are displayed, along with the text "Die Violine ist ein Streichinstrument". A blue "Next" button is at the bottom, and the progress "1/12" is in the bottom left corner.

Die Violine ist ein

Blechblazinstrument 0%

Streichinstrument 100%

Schlaginstrument 0%

✓ **Correct!** Die Violine ist ein Streichinstrument

Next

1/12

Τελική φάση: Επίσκεψη στο Μέγαρο Μουσικής στη Θεσσαλονίκη

Επίσκεψη στο Μέγαρο Μουσικής

- Εκεί μας υποδέχτηκαν στο ραντεβού μας ο μαέστρος της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων του Μεγάρου Μουσικής, Θοδωρής Παπαδημητρίου και η Βεατρίκη, μουσικός της Συμφωνικής ορχήστρας νέων.

MOYSA

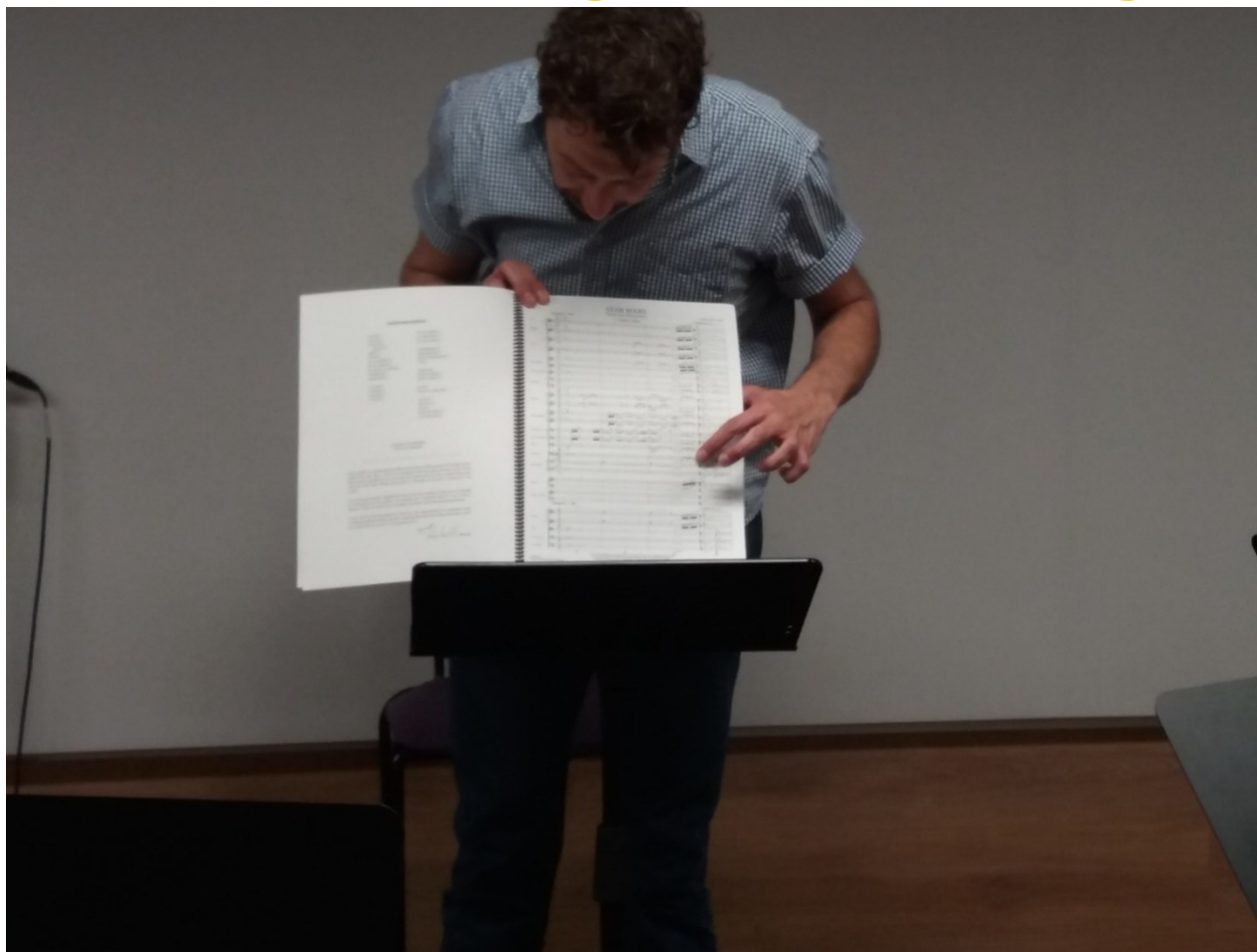
MEGARO YOUTH SYMPHONY ORCHESTRA
ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΝΕΩΝ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η ξενάγηση

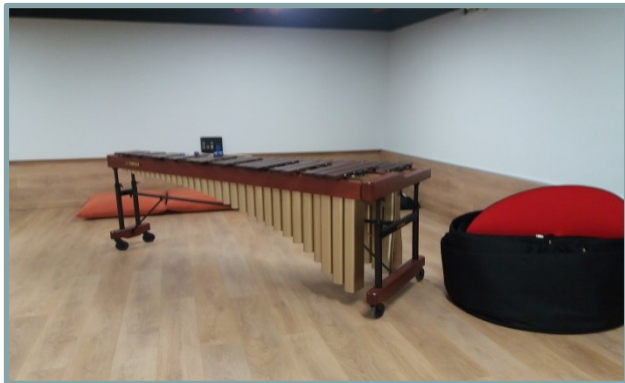

Ο μαέστρος μας έδειξε πώς διαβάζουν οι μουσικοί τις παρτιτούρες

Είδαμε από κοντά τα μουσικά όργανα

Ο μαέστρος έπαιξε βιολοντσέλο

και Κοντραμπάσο

Η Βεατρίκη τύμπανο

και μαρίμπα

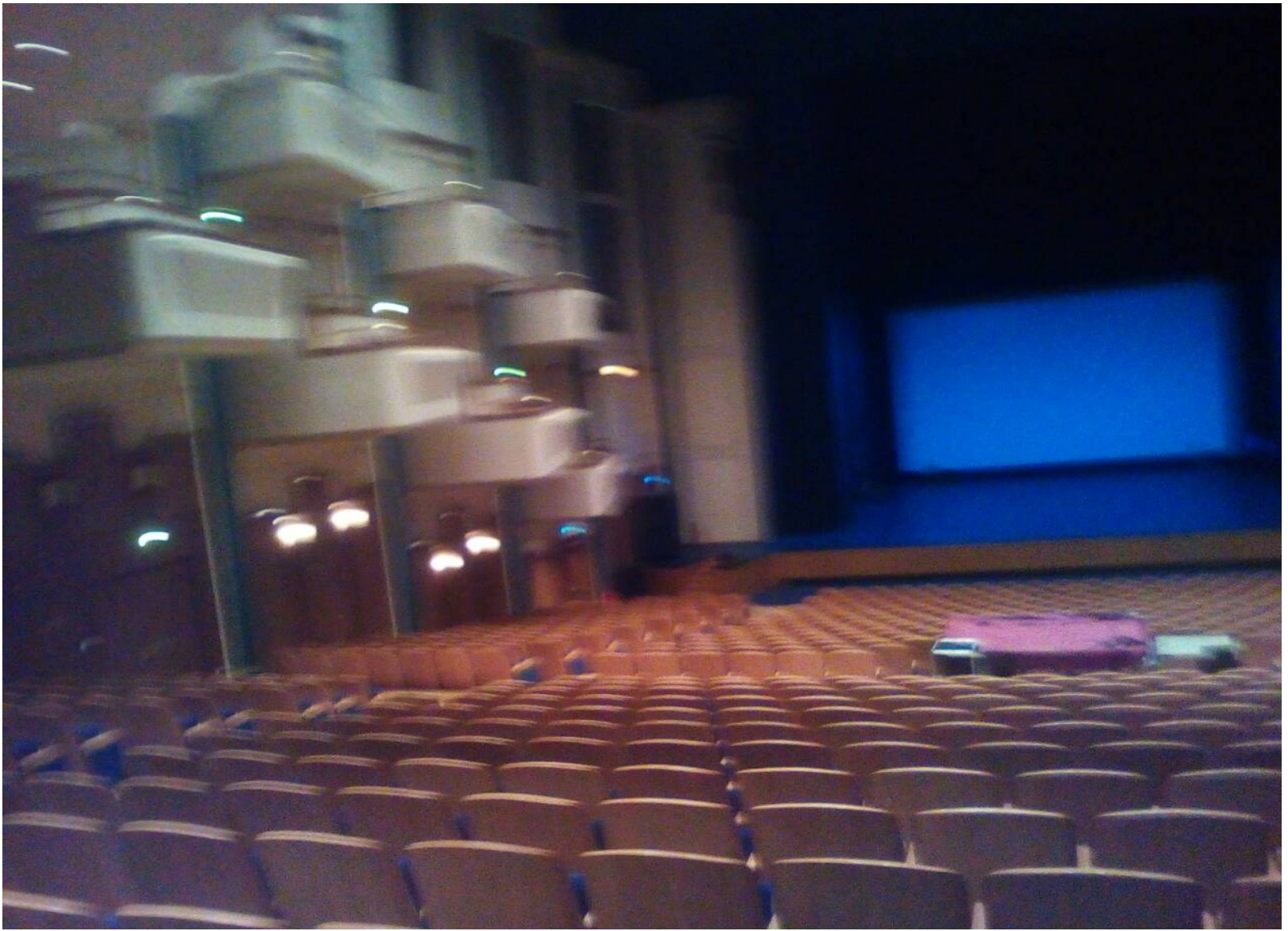
Και μετά ήρθε η σειρά μας να παίξουμε

Τέλος ξεναγηθήκαμε στην αίθουσα του Μεγάρου όπου γίνονται οι συναυλίες

Αναστοχασμός Padlet

Αξιολόγηση της διδακτικής παρέμβασης από τον εκπαιδευτικό Μουσικής του σχολείου

- Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας (η οποία έγινε αφού ολοκληρώθηκαν τα μαθήματα της ορχήστρας στο μάθημα των Γερμανικών) διαπιστώθηκε η ευκολότερη αναγνώριση των οργάνων και των ηχοχρωμάτων αυτών από τους μαθητές που συμμετείχαν στο πρόγραμμα.
- Στο αμέσως επόμενο επίπεδο δυσκολίας όπου κλήθηκαν οι μαθητές να αναγνωρίσουν - χωρίς οπτική επαφή με τα όργανα – τα ηχοχρώματα τους καθώς ακόμη και συνδυασμούς ομάδων οργάνων, παρουσίασαν σχετική άνεση στην αναγνώριση αυτών συγκριτικά με μαθητές που δεν συμμετείχαν στο πρόγραμμα. Επιπρόσθετα διαπιστώθηκε οικειοποίηση της σχετικής με την ορχήστρα ορολογίας.

Πασσαλίδης Αλέξανδρος, ΠΕ.79.01

Σας
ευχαριστώ!
Ερωτήσεις;

